

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 82'ye 2 nci Ek**Antalya Milletvekili Ali Dizdaroğlu'nun, Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ile Nevşehir Milletvekili Turan Öztürk ve 31 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/102, 2/230)**

Not : Antalya Milletvekili Ali Dizdaroğlu'nun 2/102 Esas Kayıt No.lu teklifi 82 Sıra Sayılı Basma yazıdadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci maddelerinin değiştirilmesine Dair Kanun Teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

25 . 4 . 1985

Turan Öztürk
Nevşehir

Mahmut Orhon
Yozgat

Osman Doğan
Şanlıurfa

Mehmet Deliceoğlu
Adıyaman

Nihat Türker
Afyon

H. Fecri Alpaslan
Ağrı

Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Muzaffer Arıcı
Denizli

Naci Taşel
Elazığ

Cevdet Karakurt
Diyarbakır

E. Bülent Yalçınkaya
Kastamonu

Ziya Ercan
Konya

M. Umur Akarca
Muğla

Nabi Poyraz
Ordu

Metin Gürdere
Tokat

Şükrü Yürür
Ordu

Eyüp Aşık
Trabzon

Yaşar Albayrak
İstanbul

O. Nuri Akyol
İzmir

Burhan Kara
Giresun

Ali Babaoğlu
Nevşehir

M. Ali Doğuşlu
Bingöl

Beraati Erdoğan
Samsun

İsmail Dayı
Balıkesir

Fuat Öztekin
Bolu

Ahmet Ekici
Kütahya

Fahrettin Kurt
Trabzon

Prof. Dr. Ercüment Konukman
İstanbul

Nuh Mehmet Kaşıkçı
Kayseri

Sebahattin Aras
Erzurum

Metin Yaman
Erzincan

Arif Ağaoğlu
Adıyaman

G E R E K Ç E

Tatbikatta elimizde bulunan Türk Ceza Kanununun malum olduğu üzere Zanerderli'nin yaptığı İtalyan Ceza Kanunundan aynen adapte edilerek bugünkü Ceza Kanunumuz meydana getirilmiştir.

Bir Kanunun topluma uygun olması için o toplumun örf ve âdetlerine, manevî inançlarına, geleneklerine, teammüllere ve ahlakî değerlerine uygun olması gerekir. Mevcut Türk Ceza Kanunu başka kaynaklardan doğrudan alındığından bu zamana kadar üzerinde sosyal yapımıza adapte edilmesi bakımından birçok değişiklikler yapılmıştır.

Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci maddeleri de toplum yapımıza uygun olmadığından tatbikatta geçerlilik kazanamamış olaylar toplumda menfi tepkilere neden olmasına rağmen bu olaylar karşısında ilgili maddeler yeterli olmamıştır. Biz aşağıdaki değişikliklerle yüzde doksandokuzu müslüman olan geriye kalanlarının ise yine Semavî Dinler'e mensup olduğu bir toplumda ilgili maddelerin tatbikatta geçerliliğini sağlamak amacıyla gerekli değişiklikleri yaptık.

Anayasamızda öngörülen Din ve Vicdan Hürriyeti, İbadet Hürriyeti de Kanunda yapılan bu değişikliklerle sağlanmış olmakta ve Anayasanın laiklik ilkesine uyum sağlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Değiştirilen 175 inci maddenin gerekçesi,

175 inci maddede «Devletçe Tanınmış Olan Dinlerden Birini» tabiri yerine «Semavî Dinler» tabiri kullanılarak maddenin muhtevası düzeltilmiştir. Ayrıca Dine ve Dinî Değerlere doğrudan sataşanlara, tahkir edenlere veya hakaret edenlere de ceza verilmesi madde muhtevasına dahil edilmiştir. Bu suretle 175 inci maddede işlerlik getirilmiştir.

Madde 2: — Değiştirilen 176 ncı madde gerekçesi,

176 ncı maddede yapılan değişiklikle mabetlerin bîzatihi kendileri de tecavüzden men edilmiştir. Buna mezarlarda dahildir. Yine yalnız din görevlilerine değil ibadet esnasında mevcut bulunan cemaatede herhangi bir cürüm irtikap olunması halinde cürmü işleyen cezalandırılması düşünülerek madde kapsamı genişletilmiştir.

Madde 3. — Değiştirilen 177 nci madde gerekçesi,

177 nci maddede «İbadethanelere Kurulmuş Abide» tabiri çıkarılmıştır. Bunun yerine «İbadethane veya külliyyelerinde mevcut tezyinat, müstemilat ve demirbaşlar» tabiri getirilmiştir. Zira İbadethaneleri genelde külliyyeleri ile birlikte düşünmek gerekir. Ayrıca İslam İbadethaneleri içerisinde Abide vasfında ilaveler yoktur. Kanunun esas metninde zikredilen «Abide» den kasıt bazı ibadethaneler içerisinde mevcut olan Din Ulularına ait mezarlar ise bunlarda mabet değil kutsal mezarlardır. Ayrıca ibadethanelerin çeşitli şekillerde kirletilmesi de men edilmiştir. Böylece toplum vicdanını rencide etmeye yeltenecek olanlarda ceza kapsamı içine alınmıştır.

Madde 4. — Değiştirilen 178 inci madde gerekçesi,

178 inci madde daha açık bir şekilde ele alınmıştır. Burada «Ölü Muhafazasına Mahsus» deyimi ilave edilerek çeşitli şekillerde hastane morklarında veya ölü muhafazasına tahsis edilmiş sair yerlerde meydana gelen suiistimallerin de önlenmesi düşünülmüştür.

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ TURAN ÖZTÜRK VE 31 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 175. — Her kim Semavi Dinlerden birine ait dinî işlerin yahut İbadet ve Ayinin icrasını men veya ihlal ederse 6 aydan 1 yıla kadar hapis ve 10 bin liradan 50 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Eğer bu fiilin işlenmesi halinde cebir, şiddet veya tehdit veya hakaret vaki olmuş ise fail 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Her kim Allaha Semavi Dinlere bu Dinlerin Peygamberlerine veya Mukaddes Kitaplardan birine veya Dini İnançlara veya Mezheplere veya İnançlar gereği mukaddes sayılan hususlara alenen hakaret ederse 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

1 inci ve 3 üncü fıkralarda yazılı suçlar Basım ve Yayım suretiyle işlenirse cezalar bir misli arttırılarak hükmolunur.»

MADDE 2. — Türk Ceza Kanununun 176 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 176. — Her kim Semavi Dinlerden birini tahkir maksadıyla Dince Kutsal sayılan Mabet, Mezar ve buna benzer yerleri yıkar, bozar veya diğer bir surette zarar verirse 1 yıldan 3 yıla kadar hapis 10 bin liradan 50 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Semavi Din görevlilerinin görevi esnasında veya görevlerini yapmalarından dolayı kendilerine veya mevcut bulunanlara bir cürüm irtikap bulunduğu takdirde bu cürmün kanunen muayyen olan cezası 6/1 miktarında arttırılır.»

MADDE 3. — Türk Ceza Kanununun 177 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 177. — Her kim İbadet hanelerinde veya külliyelerinde mevcut tezminat, müstemilat ve demirbaşlara ve benzeri eserlere veya kabristanlardaki mahkûkâtı bozar veya mezarları tahrip ederse 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Bunlardan birini Dinî Duyguları rencide edecek şekilde kirletenler dahi 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ve 10 bin liradan 50 bin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.»

MADDE 4. — Türk Ceza Kanununun 178 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 178. — Bir kimse bir ölünün naaş ve kemikleri hakkında hakarete bulunur veya bu maksatla veya meşru olmayan bir maksatla birinin naaşını yahut kemiklerini alırsa 6 aydan 2 yıla kadar hapis ve 25 bin liradan 50 bin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Bunların dışında her kim bir ölünün naaşını tamamen veya kısmen alır veya ruhsat almaksızın bir naaşı mezardan çıkarır yahut kemiklerini alırsa 6 aydan 1 yıla kadar hapis ve 10 bin liradan 50 bin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Eğer bu cürüm kabristanda veya ölü gömülmeye veya muhafazasına mahsus diğer yerlerde memur olan yahut kendilerine naaş ve kemikler tevdi olunan kimseler tarafından işlenirse yukarıda yazılı cezalar yarı nisbetinde arttırılarak hükmolunur.»

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 2/102, 2/230

Karar No. : 84

6 . 6 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Antalya Milletvekili Ali Dizdaroğlu'nun Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi Komisyonumuzun 14.6.1984 tarihli 27 ve 20.6.1984 tarihli 28 inci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiş ve konuya ilişkin 20.6.1984 tarihli 36 sayılı Raporumuz Başkanlığa sunulmuştur.

Teklif Genel Kurulun 28.6.1984 tarihli 85 inci birleşiminde görüşülmekteyken İçtüzüğü'nün 89 uncu maddesi gereğince maddeler üzerinde verilen önergelerle birlikte bir kez daha görüşülmek üzere Komisyonumuzca geri alınmıştır.

Söz konusu Teklif, maddeler üzerinde verilen önergelerle birlikte Komisyonumuzun 3.10.1984 tarihli 1 inci birleşiminde Adalet Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcileri ve Teklif sahibinin de katıldığı toplantıda yeniden incelenip görüşülmüş ve 4.10.1984 tarihli 43 sayılı Raporumuz Başkanlığa sunulmuştur.

Teklif Genel Kurulun 11.10.1984 tarihli 11 inci birleşiminde görüşülmekte iken İçtüzüğü'nün 88 inci maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere Komisyonumuza geri verilmiştir.

Söz konusu teklif Komisyonumuzca kabul edilen 2 nci metin esas alınmak ve aynı konu ile ilgili olarak Komisyonumuza 26.4.1985 tarihinde havale edilen Nevşehir Milletvekili Turan Öztürk ve 31 arkadaşının; Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun Teklifi ile birlikte mütalaa edilmek suretiyle Komisyonumuzun 5.6.1985 tarihli 40 inci birleşiminde Adalet Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcileri ve teklif sahiplerinin de katılmalarıyla bir kez daha incelenip görüşülmüş ve maddelere ilişkin olarak yapılan değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Teklifin 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası daha geniş biçimde kaleme alınmış, hapis ve para cezalarının aşağı ve yukarı hadleri fazla bulunarak indirilmiş ve birinci ve üçüncü fıkralarda yazılı suçların basın ve yayım suretiyle işlenmesi halinde cezaların bir misli artırılacağı hükme bağlanmıştır.

2. Teklifin 2 nci maddesinde redaksiyon yapılmış ve birinci fıkradaki hapis cezasının aşağı ve yukarı hadleri fazla bulunarak indirilmiştir.

3. Teklifin 3 üncü maddesinin birinci fıkrası daha ayrıntılı biçimde düzenlenmiş ve fıkraya hapis cezası yanında para cezası da ilave edilmiştir. İkinci fıkraya yapılan ilave ile fıkraya açıklık getirilmiş, hapis ve para cezalarının yukarı hadleri az bulunarak artırılmıştır.

4. Teklifin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki para cezasının yukarı haddi artırılmış, ikinci fıkradaki para cezasının aşağı haddi indirilmiş, üçüncü fıkradaki «memur» kelimesi «görevli» olarak değiştirilmiş ve maddede yazılı suçun görevliler tarafından işlenmesi halinde cezaların bir misli artırılacağı hükme bağlanmıştır.

5. Teklifin 5 ve 6 ncı maddeleri aynen kabul edilmiştir.
Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Başkanvekili
Ahmet İlhami Kösem
Malatya

Sözcü
Mustafa Uğur Ener
Kütahya

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Akif Kocaman
Gümüşhane

Üye
Mehmet Onur
Kahramanmaraş

Üye
Ihsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Salih Alcan
Tekirdağ

Üye
Mehmet Bağçeçi
Yozgat

Üye
Selahattin Taflıoğlu
Yozgat
Tümüne karşıyım.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türk Ceza Kanununun 175, 176, 177 ve 178 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 175. — Her kim semavî dinlerden birine ait dinî işlerin yahut ibadet ve ayinin yapılmasını men veya ihlal ederse altı aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Eğer bu fiilin işlenmesi sırasında cebir, şiddet, tehdit veya hakaret vaki olmuş ise, fail bir yıldan iki yıla kadar hapis ve onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Her kim Allah'a veya semavî dinlerden veya bu dinlerden peygamberlerinden veya mukaddes kitaplarından veya mezheplerinden birine hakaret ederse; bir kimseyi dinî inançlarından veya mensup olduğu dinin emirlerini yerine getirmesinden veya yasaklarından kaçınmasından dolayı kınar, tezyif veya tahkir eder yahut alaya alırsa altı aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Birinci ve üçüncü fıkralarda yazılı suçlar basın ve ya yım suretiyle işlenirse cezalar bir misli artırılarak hükümlenir.

MADDE 2. — Türk Ceza Kanununun 176 ncı maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 176. — Her kim semavî dinlerden birini tahkir maksadı ile bu dinlerce kutsal sayılan mabedleri, mezarları, buna benzer yerleri veya bu yerlerdeki eşyayı yıkar, bozar veya diğer bir suretle zarar verirse bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmibin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Semavî din görevlilerinin görevleri esnasında veya görevlerini yapmalarından dolayı kendilerine veya mevcut bulunana karşı bir cürüm irtikap bulunduğu takdirde bu cürmün kanunen muayyen olan cezası altıda bir miktarında artırılarak hükümlenir.

MADDE 3. — Türk Ceza Kanununun 177 nci maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 177. — Her kim ibadethanelerde, bunların müstemilatında veya külliyelerinde mevcut tezyinat, demirbaş ve mütemmim cüzleri veya benzeri eserleri yahut kabristanlardaki mahkûkâtı bozar, mezarları tahrip ederse bir yıldan üç yıla kadar hapis ve onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bunlardan birini telvis eden veya her ne suretle olursa olsun kirletenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 4. — Türk Ceza Kanununun 178 inci maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 178. — Bir kimse bir ölünün naaş ve kemikleri hakkında hakaret yapar veya meşrû olmayan bir maksatla birinin naaşını yahut kemiklerini alırsa, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bunların dışında, her kim bir ölünün naaşını tamamen veya kısmen alır veya ruhsat almaksızın bir naaş mezardan çıkarır yahut kemiklerini alırsa altı aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Eğer bu cürüm kabristanda veya ölü gömülmeye veya muhafazasına mahsus diğer yerlerde görevli olan yahut kendilerine naaş ve kemikler tevdi olunan kişiler tarafından işlenirse, yukarıda yazılı cezalar bir misli artırılarak hükümlenir.

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.